

Список використаних джерел:

1. Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. «Теоретико-методичні засади компетентнісної моделі змісту освітніх галузей загальноосвітньої школи», 18 квітня 2013 р. / редкол. : В.Р. Ільченко (голов. ред.) та ін. – Полтава : ПОППО, 2013. – Вип. 5. – 320 с.
2. Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. «Інтеграція змісту освіти на засадах освіти для сталого розвитку», 26 квітня 2012 р. / редкол. : В.Р. Ільченко (голов. ред.) та ін. – Полтава : ПОППО, 2012. – Вип. 4. – 320 с.
3. Weizsaecker E., Wijkman A. Римский клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!» («Come On!») [Електронний ресурс: <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html>].
4. Ільченко О.Г. Методичні рекомендації організації кабінету «Довкілля». Полтава: Науково-методичний Центр інтеграції змісту освіти АПН України – 2000. – 20 с.
5. Грамматика любви : [науково-публіцистичне видання] / укладач В.Р. Ільченко; під редакцією В.Р. Ільченко та В.А. Продаєвича – Полтава, Одеса: 2017 – 304 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/778488685585903/files/>.
6. Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. Всеукраїнського круглого столу «Інтеграція змісту освіти в профільній школі», 17 квітня 2019 р., Полтава / [головн. ред. В.Р. Ільченко]. – Вип. 11. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2019. – 184 с.

**ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ
У ШКІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ**

Кобернік С.Г., Афанасьєва В.В.
(Київ, Україна)

Активна модернізація шкільної освіти передбачає не лише удосконалення змісту курсів, методів, засобів навчання, а й подальший розвиток майстерності вчителів, зокрема і географії. З кожним роком учитель примножує до свого професіоналізму все більше компетентностей: поліфункціональність, готовність до використання інновацій, відкритість до пізнання нового простору освіти. Саморозвиток вчителя дозволяє реалізувати свій творчий потенціал, відкрити для себе нові горизонти педагогічної діяльності, здійснювати свою роботу креативно, інноваційно, уникаючи професійного «вигорання». Головним ключем до успіху є готовність приймати зміни в особистий педагогічний простір, знайти компроміс між традиційним та інноваційним навчанням, використовувати сучасні освітні платформи для навчання учнів та власного професійного саморозвитку [2].

В Україні та світі посилюється інтерес до професійного розвитку вчителів, що супроводжується функціонуванням різних освітніх платформ, за допомогою яких педагог зможе отримати корисний досвід, забезпечуючи для себе процес безперервної освіти. Тому стає як ніколи актуальним дослідження дидактичних можливостей сучасних освітніх платформ в шкільній географічній освіті.

Нині існує протиріччя між Інтернет-ресурсами та вчителями, які не мають досвіду ефективного використання сучасних освітніх платформ. Багато чинників перешкоджають успішному використанню таких ресурсів на уроках географії, а саме: брак часу, відсутність досвіду застосування не лише під час освітнього процесу, а й у повсякденному житті педагога, негативне ставлення до інновацій, а саме страх невдачі перед учнями або сприйняття ресурсу лише як іграшки. На жаль, більшість шкіл не можуть забезпечити використання освітніх платформ через проблеми матеріального забезпечення: низька якість Інтернет з'єднання, відсутність комп'ютерних засобів, які б

забезпечили доступ до ресурсу. Проте, попри наявні проблеми, деякі школи, гімназії та ліцеї України активно запроваджують освітні інновації на уроках та обмінюються успішним досвідом з іншими навчальними закладами.

Світова та європейська практика вже багато років демонструє переваги сучасних освітніх платформ. Застосування Інтернет-ресурсів розкриває для вчителя широкі можливості для нестандартної організації уроків географії, самостійної діяльності та досліджень учнів. Більшість освітніх платформ у своїй системі мають 3D функції, які допомагають візуалізувати географічні об'єкти та явища, сприяють кращому розумінню та запам'ятовуванню матеріалу учнями. Інтернет-ресурси дають можливість знайти підхід для кожної вікової групи школярів, зацікавити, змотивувати пізнавати нові географічні знання. Сучасні освітні платформи є корисними не лише для учнів, а й для вчителя в процесі саморозвитку, підвищення педагогічної майстерності, формування комп'ютерної грамотності.

Корисний досвід використання сучасних освітніх платформ ми здобули під час проходження виробничої педагогічної практики у базових школах м. Києва. За результатами анкетування, психологічний клімат у 6-11 класах, з якими ми активно взаємодіяли, показав, що учні готові працювати з інноваціями на уроках географії та при підготовці домашнього завдання. Студентам-практикантам випала чудова нагода випробувати сучасні освітні платформи на уроках географії разом із школярами, а саме: електронні онлайн 3D карти, географічні ігри, онлайн віртуальні навчальні екскурсії. Коротко зупинимось на окремих з них.

Під час практики найбільшим успіхом користувались електронні 3D карти та атласи. Мобільний додаток **«Barefoot World Atlas»** дає можливість вивчати географію материків та океанів та факти про них, використовуючи режим 3D, символізм об'єктів, опції прокручування та озвучування віртуального глобусу, який легко переходить у площинну карту. Остаточно розібратись у хронології нашої Землі, прочитати опис кожної з ер, власноруч інтерактивно розглянути історію формування нашої планети можна з використанням програми **«EarthViewer»** [3]. У форматі 360° вчитель може наочно пояснити учням ери та періоди формування материків та океанів, прослідкувати утворення та накопичення корисних копалин, досягнути різноманітність рослинності й тваринного світу тощо. З таким додатком цікавим стане не лише урок географії, а й практична робота чи позакласний захід. Не менш цікавими є додатки **«Where is that?»**, **«Quizlet»**, **«Settera»**, які допоможуть учителю цікаво перевірити рівень засвоєння учнями географічної номенклатури або організувати веселу вікторину за допомогою тематичних та контурних карт різних рівнів складності. Найбільшу прихильність учнів 6-9 класів спеціалізованої школи № 239 м. Києва отримала програма **«MozaBook»** [4]. Це цілий світ з численними анімаціями, ілюстраціями, відео, 3D моделями, творчими завданнями з різних тем, які вчитель може успішно використовувати на уроці географії за допомогою мультимедійної дошки. Додаток вміщує понад 150 підручників, 1300 презентацій, 53000 відео, 118 інструментів з різних предметів. Автори пропонують педагогам пройти безкоштовне навчання у формі 40-годинного вебінару щодо використання даного додатку та отримати сертифікат.

На сьогодні досить важко організувати повноцінну навчальну екскурсію, тому все більше набувають популярності програми та засоби віртуальної та доповненої реальності. Яскравим прикладом цього є додаток **«Google expeditions»**, за допомогою якого учні разом з учителем прямо в класі відвідають географічні об'єкти в будь-якому куточку планети, побачать їх на власні очі, опишуть та прокладуть маршрут за допомогою 3D зображень та розвороту на 360°. Аби збільшити реальність віртуальної подорожі, радимо приготувати деякі девайси: селфі палку, 3D окуляри, смартфони, а також налаштувати мультимедійну дошку на 3D формат.

Це лише незначна частина освітніх платформ, які мотивують пізнавати нове не лише з географії, а й в нових освітніх технологіях, що успішно використовуються в

багатьох країнах світу. Серед програм, які варті уваги є **Kahoot, Superurok, Socrative, GoogleEarth, Learning apps, Flippity** та ін. [1].

На основі аналізу літературних джерел та результатів педагогічної практики, нами було визначено такі методичні рекомендації щодо застосування сучасних освітніх платформ в освітньому процесі з географії: перед використанням програми на уроці, вчитель має обов'язково ознайомитись з нею особисто; провести детальний інструктаж для учнів щодо особливостей ресурсу та правильної реєстрації; забезпечити безперервний доступ учням до освітньої платформи через Інтернет мережу, запланувавши форму та види роботи на уроці; використовувати різноманітні види роботи з програмою, а також різні рівні складності; організувати контроль за діяльністю учнів з ресурсом, щоб забезпечити результативність його використання.

Активний розвиток нових технологій є викликом для кожної людини та робить нас слабкими перед великим і невідомим майбутнім, яке потрібно поступово вивчати та опановувати. Хто, як не вчитель щоразу має досліджувати оновлений світ, озброївшись знаннями та відвагою, навчати учнів за допомогою нових технологій. Кожного дня світ готує для нас інновації, але і вчитель змінюється – самоудосконалюється, збагачується, загартовується новими вимогами суспільства, приборкує «дикий вогонь свіжої науки», щоб потім принести в клас спокійну теплу свічку нових знань про незвідані простори.

Список використаних джерел:

1. Інтерактивна панель EdPro [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Львів: EdPro, 2020. – Режим доступу: <https://edpro.ua/>
2. Тімець О. Професіоналізм вчителя-географа в контексті його фахової підготовки / О. Тімець // Зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини. – 2009. – № Ч. 3. – С. 166–172.
3. EarthViewer – досліди історію Землі [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – USA: Медичний інститут Говарда Хьюза, 2015-2020. – Режим доступу: https://media.hhmi.org/biointeractive/earthviewer_web/earthviewer.html
4. Mozabook [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Львів: EdPro, 2020. – Режим доступу: <https://www.mozaweb.com/ua>

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ГЕОГРАФІЇ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Кобернік С.Г., Мохно Ю.В.
(Київ, Україна)

Згідно з Законом України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток особистості, що здатна до життя в суспільстві та вміє цивілізовано взаємодіяти з природою. При цьому важливим є збагачення інтелектуального, творчого та культурного потенціалу, виховування відповідальних громадян [1].

В школі основною формою навчання є урок, де учні отримують необхідні для життя компетентності. Але розвиток учня відбувається не тільки під час уроку, а й у позаурочний час в атмосфері вільного спілкування, праці, відпочинку. При цьому різноманітність форм позакласної роботи дає можливість учителю враховувати індивідуальні особливості учнів, їх схильності, освітні потреби, рівень знань, пізнавальні інтереси [2].

На сучасному етапі позакласна робота нерегулярно й рідко проводиться в школі. Але вона потрібна і необхідна для підтримки зацікавленості учнів до вивчення географії. Розвиток творчого мислення, кмітливості, пошуки шляхів для вирішення проблеми, робота в команді – все це головні переваги позакласної роботи.

Мета нашого дослідження полягає у з'ясуванні сучасних видів та напрямів позакласної роботи з географії у 6-8 класах. Згідно мети було поставлено наступні